

BIULETYN INFORMACYJNY OKRĘGOWEJ IZBY APTEKARSKIEJ W KRAKOWIE

FARMACJA KRAKOWSKA

ROK X / nr 2 / 2007

Radykalna kuracja odchudzająca

7,99%

Kredyt gotówkowy
ma procent
szczypty jak nigdy

Specjaliści db kredyt
oferują:

- kwotę od 500 do 80 000 zł
- szybką decyzję
- kredyt bez poręczycieli

To bank dobrych kredytów.

Zapraszamy do Placówek db kredyt:
Kraków, ul. Kalwaryjska 42, tel. (012) 261-30-40,
ul. Starowiślna 6, tel. (012) 428-65-40.

 0801 801 700* www.dbkredyt.pl
* koszt jednego impulsu taryfy lokalnej

 wyślij SMS-a o treści „kredyt” na numer 7116,
a my oddzwonimy do Ciebie

Promocja 7,99% jest ograniczona w czasie i dotyczy kredytów na okres 12 miesięcy, z ubezpieczeniem.
Roczna rzeczywista stopa procentowa dla kwoty kredytu 8000 zł na 12 miesięcy wynosi od 18,15%.

Deutsche Bank PBC S.A. Centrala,
Al. Armii Ludowej 26, 00-609 Warszawa.

Grupa Deutsche Bank

Biuletyn Informacyjny Okręgowej Izby Aptekarskiej
w Krakowie

Farmacja
Krakowska

Kwartalnik, rok X / nr 2 / 2007

Wydawca:

© Okręgowa Izba Aptekarska w Krakowie
ul. Kobierzyńska 98/68, 30-382 Kraków
tel. 264-25-14, 264-25-53, 264-25-54, fax 264-25-09
<http://www.oia.krakow.pl>
e-mail: biuro@oia.krakow.pl

Redaguje kolegium w składzie:

mgr farm. Barbara Sanowska – redaktor naczelna
mgr farm. Piotr Józwiakowski – prezes OIA
mgr farm. Maciej Bilek
mgr farm. Iwona Dymarczyk
Maciej Kołaczkowski
Jadwiga Wojdyła

Realizacja wydawnictwa:

Studio Grafiki Reklamowej „Hector”
30-074 Kraków, ul. Kazimierza Wielkiego 1/15
tel. 601 40-65-39
e-mail: ll@gk.pl

Skład, łamanie: Leszek Liskiewicz

Projekt okładki: Atilla Leszek Jamrozik

Fotografia: Adam Olszowski

Na okładce obraz Piotra Stachiewicza „Hygiea”,
będący własnością Muzeum Farmacji w Krakowie, ul. Floriańska 25

Redakcja nie zwraca niezamówionych materiałów i zastrzega sobie prawo do skrótu,
nie odpowiada za treść ogłoszeń.

ISSN 1505-8166

Nakład: 2500 egzemplarzy

SPIS TREŚCI

Od redakcji	4
Informacje bieżące	5
Kalendarium	6
Informacje Okręgowej Izby Aptekarskiej w Krakowie	8
Wykaz obowiązujących aktów prawnych	11
Prawnik radzi	12
Apteki Małopolski	16
Z dawnej apteki	25

OD REDAKCJI

Szanowni Państwo!

Przed nami zasłużone wakacje, ale obawiam się, że niestety nie zapowiadają się spokojnie.

Ostatnie wydarzenia w służbie zdrowia nie napawają optymizmem. Trwający od czterech tygodni strajk lekarzy nie przyniósł zamierzonych efektów, a już słychać głosy środowiska pielęgniarskiego o groźbie akcji protestacyjnej. Jestem przekonany, że ma to swoje odzwierciedlenie w liczbie pacjentów odwiedzających nasze apteki.

Pomny burzy, jaką po ubiegłorocznych lipcowych upałach wywołali dziennikarze, w czasie kanikuly pragnę Państwu przypomnieć o niektórych aspektach prawidłowych zasad przechowywania i ekspediowania produktów leczniczych, zwłaszcza tych, które wymagają niskiej temperatury.

Zwróćcie proszę uwagę, czy temperatura w Waszych aptekach nie przekracza wielkości określonych przez producentów leków, kosmetyków i suplementów diety. Być może w niedalekiej przyszłości konieczny będzie montaż klimatyzacji, aby sprostać tym wymogom.

Pamiętajcie też o konieczności poinformowania Waszych pacjentów o warunkach, w jakich produkty lecznicze powinny być przechowywane po opuszczeniu apteki, podczas drogi do domu i w domu. Szczególnie w przypadku szczepionek, surowic i insuliny wskaźcie sposób transportu (przy wysokich temperaturach konieczna lodówka lub termos).

Kończąc, życzę Wam udanych, słonecznych i ciepłych wakacji oraz wypoczynku pozwalającego nabrać sił i motywacji do dalszej pracy.

*mgr farm. Piotr Józwiakowski
Prezes Okręgowej Rady Aptekarskiej
w Krakowie*

Kraków, czerwiec 2007 r.

INFORMACJE BIEŻĄCE

Okręgowa Izba Aptekarska w Krakowie

ul. Kobierzyńska 98/68, 30-382 Kraków

tel. 264-25-13, 264-25-14, 264-25-53, 264-25-54, fax 264-25-09

Nr konta: 36 1020 2892 0000 5702 0016 1745

Biuro w Krakowie czynne:

w poniedziałki od godz. 9⁰⁰ do 17⁰⁰

od wtorku do piątku od godz. 9⁰⁰ do 15³⁰

Prezes

mgr farm. Piotr Józwiakowski pełni dyżury:

w poniedziałki od godz. 12⁰⁰ do 17⁰⁰, w czwartki i piątki od godz. 12⁰⁰ do 14⁰⁰

Kierownik biura

Jadwiga Wojdyła

Radca prawny OIA

mgr Janusz Brol dyżuruje w poniedziałki od godz. 14⁰⁰ do 17⁰⁰

Wysokość składek członkowskich:

- Kierownicy aptek ogólnodostępnych i hurtowni farmaceutycznych: 65 zł
- Inne osoby pełniące kierownicze funkcje na stanowiskach związanych z wykonywaniem zawodu farmaceuty oraz kierownicy aptek szpitalnych i zakładowych: 35 zł
- Pozostali członkowie Izby (w tym pracujący emeryci i renciści): 20 zł
- Emeryci i renciści niepracujący: 5 zł

KALENDARIUM

- 12 marca 2007 r. spotkanie w OIA z Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym i jego zastępcą w sprawie omówienia procedury opiniowania kandydatów na stanowiska kierownicze oraz wniosków o udzielenie zezwolenia
- 13 marca 2007 r. posiedzenie prezydium NRA
uroczystości w Muzeum Jana Pawła II w Warszawie związane z wprowadzeniem sztandaru Naczelnej Izby Aptekarskiej dla samorządu i wręczenie odznaczeń państwowych przyznanych przez Ministra Zdrowia *„Za zasługi dla ochrony zdrowia”*.
konferencja naukowo-szkoleniowa pt.: *„Grzybica stóp - najnowsze badania dotyczące skutecznego leczenia”* i *„Niesteroidowe leki przeciwzapalne w leczeniu zespołów bólowych układu ruchu”*
- 14 marca 2007 r. posiedzenie NRA
- 27 marca 2007 r. posiedzenie ORA
- 4 kwietnia 2007 r. posiedzenie prezydium NRA
- 12 kwietnia 2007 r. spotkanie dla zainteresowanych pracą za granicą w siedzibie OIA
- 9 maja 2007 r. posiedzenie prezydium NRA
- 16 maja 2007 r. konferencja w NIA w sprawie omówienia projektu ustawy o zawodzie farmaceuty
- 18 maja 2007 r. spotkanie z prof. Barbarą Filipek, prof. Jerzym Brandysem i dr Agnieszką Skowron w sprawie omówienia przygotowań do polsko-brytyjskiej konferencji naukowo-szkoleniowej
- 19 maja 2007 r. udział prezesa w uroczystości wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału Farmaceutycznego UJ

-
- 21 maja 2007 r. udział prezesa w konferencji w Ministerstwie Zdrowia w sprawie projektu ustawy o zawodzie farmaceuty
- 22-23 maja 2007 r. seminarium kierowników/dyrektorów biur OIA w Żabiej Woli k. W-wy
- 28-30 maja 2007 r. Kraków, Tarnów, Nowy Sącz - kwartalne spotkanie aptekarzy oraz wykład zaliczany do punktacji kształcenia ciągłego farmaceutów, pt.: „Podstawowe zasady pracy zespołowej”
- 29-30 maja 2007 r. Wrocław - konwent prezesów ORA
- 31 maja 2007 r. konferencja naukowo-szkoleniowa pt.: „Wpływ czynników środowiskowych na proces starzenia się skóry”
- 11-12 czerwca 2007 r. konferencja w Białowieży zorganizowana przez Głównego Inspektora Farmaceutycznego z udziałem wojewódzkich inspektorów i prezesów Okręgowych Rad Aptekarskich
- 12 czerwca 2007 r. posiedzenie prezydium NRA w Warszawie

INFORMACJE OKRĘGOWEJ IZBY APTEKARSKIEJ

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia

**Prezes
Narodowego Funduszu Zdrowia**

NFZ-CF-DGL-07/04/0216/MB
DGL-075-0278-MBR/07**Pan/Pani
Dyrektor
Oddział Wojewódzki
Narodowego Funduszu Zdrowia
wszyscy**

W związku z wprowadzeniem nowej kategorii dostępności leków Rpz we wchodzącej w życie 1 maja 2007 r. ustawie z dnia 30 marca 2007 r. *ustawa o zmianie ustawy – Prawo farmaceutyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw*: art. 23 a. pkt 3 uprzejmie informuję, co następuje:

Produkty lecznicze objęte kategorią dostępności Rpz nie spełniają przesłanek art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. *o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz. U. 04.210.2135 z późn. zmianami) są oznakowane symbolem Rpz zamiast Rp w decyzji dopuszczającej do obrotu. Powyższe oznacza, że nie mogą być wydawane na zasadach określonych w art. 46 ww. ustawy.

PREZES
Narodowego Funduszu Zdrowia
Andrzej Sośnierz

Główny Inspektor Farmaceutyczny *Zofia Ulz*

GIF-N-N//0730/MZ/36/-1/2007

Warszawa, dnia 14.05.2007 r.

Informacja dla aptek i hurtowni w sprawie zwrotu Corhydronu

Szanowni Państwo!

Uprzejmie informuję, iż Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne JELFA S.A. rozpoczęło akcję zwrotu Corhydronu, tytułem wyrównania strat wynikłych z publicznego wezwania Ministra Zdrowia do zwrotu leków, zawartego w Komunikacie Ministra Zdrowia skierowanym do aptek z dnia 10.11.2006 r.

Zwrot ten odbywać się będzie w oparciu o listę obejmującą apteki, które przyjęły zwrot od pacjentów i zgłosiły ten fakt do Wojewódzkich Inspektorów Farmaceutycznych.

Podmiotami przekazującymi produkt leczniczy do aptek będą hurtownie farmaceutyczne, które otrzymały z Przedsiębiorstwa Farmaceutycznego JELFA S.A. ww. listę aptek, którym produkt leczniczy Corhydron ma być przekazany.

Przekazanie produktu leczniczego „Corhydron” winno być odpowiednio udokumentowane protokołem przekazania w celach kontrolnych.

Powyższe nie dotyczy aptek szpitalnych i zakładowych, ponieważ Komunikat Ministra Zdrowia z dnia 10.11.2006 r. dotyczył dokonywania zwrotów Corhydronu przez pacjentów indywidualnych do aptek ogólnodostępnych.

Poniżej przedstawiamy krótką informację dotyczącą pierwszej międzynarodowej konferencji. Serdecznie zapraszamy do udziału, informując jednocześnie, że szczegółowe informacje otrzymają Państwo wkrótce w specjalnym folderze...

OPIEKA FARMACEUTYCZNA

PIERWSZA MIĘDZYNARODOWA, POLSKO-BRYTYJSKA KONFERENCJA NAUKOWO-SZKOLENIOWA FARMACEUTÓW

KRAKÓW 4-6 listopada 2007 r.

Zaliczana do punktacji kształcenia ciągłego farmaceutów.
Tłumaczona simultanicznie.

Współorganizowana przez:

Okręgową Izbę Aptekarską w Krakowie,
Wydział Farmaceutyczny Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego,
Halcyon International Group Ltd.

Konferencja odbywać się będzie w hotelu „NOVOTEL BRONOWICE”
w Krakowie, ul. Armii Krajowej 11.

Koszty uczestnictwa w konferencji:

- 350 zł - uczestnictwo farmaceuty w konferencji
wraz z noclegiem w pokoju jednoosobowym*
- 300 zł - uczestnictwo farmaceuty w konferencji
wraz z noclegiem w pokoju dwuosobowym*
- 250 zł - uczestnictwo farmaceuty w konferencji **
- 150 zł - osoba towarzysząca na bankiecie
- 450 zł - osoba towarzysząca***

* opłata zawiera: dwa noclegi w pokoju jedno- lub dwuosobowym, całkowite wyżywienie, udział w wykładach oraz jednym wybranym kursie, udział w uroczystym bankiecie

** opłata zawiera: udział w wykładach, jednym wybranym kursie, wyżywienie, udział w bankiecie

*** opłata zawiera: nocleg w pokoju dwuosobowym, wyżywienie i udział w bankiecie

WYKAZ OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH

Obejmuje okres od 1 marca 2007 r. do 5 czerwca 2007 r.

Dz. U. 07.59.403 z dnia 5.04.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie ciągłych szkoleń farmaceutów zatrudnionych w aptekach i hurtowniach farmaceutycznych

Dz. U. 07.69.465 z dnia 18.04.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczenia do obrotu produktów leczniczych w placówkach obrotu pozaaptecznego i punktach aptecznych

Dz. U. 07.71.480 z dnia 20.04.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie specjalizacji oraz uzyskiwania tytułu specjalisty przez farmaceutów

Dz. U. 07.75.492 z dnia 26.04.2007 r.

- ustawa o zmianie ustawy Prawo farmaceutyczne oraz zmianie niektórych innych ustaw

Dz. U. 07.97.646 z dnia 1.06.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie recept lekarskich

Dz. U. 07.97.647

- rozporządzenie Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu niezbędnych informacji gromadzonych i przekazywanych przez apteki podmiotom zobowiązanym do finansowania świadczeń ze środków publicznych

Dz. U. 07.99.668 z dnia 5.06.2007 r.

- rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu produktów leczniczych oznaczonych symbolem OTC i wyrobów medycznych wydawanych bezpłatnie

PRAWNIK RADZI

Reklama produktu leczniczego – nowe regulacje prawne

Od 1 maja 2007 r. obowiązują zmiany w ustawie z dnia 6.09.2001 r. Prawo farmaceutyczne (j. t. Dz. U. z 2004 r. nr 54, poz. 533 z późn. zm.) – wprowadzone ustawą z dnia 30 marca 2007 r.

Ustawowe zmiany obejmują między innymi szczególnie drażliwą problematykę w środowisku aptekarskim, jaką jest reklama produktów leczniczych oraz reklama działalności aptek.

Dokonując analizy wprowadzonych zmian legislacyjnych należy zauważyć, iż **ustawodawca dokonał rozszerzenia definicji reklamy produktu leczniczego** (art. 52 ust. 1–3) poprzez stwierdzenie, że:

reklamą produktu leczniczego jest działalność polegająca na informowaniu lub (poprzednio „i”) zachęcaniu do stosowania produktu leczniczego, mającego na celu zwiększenie: liczby przepisywanych recept, dostarczania lub konsumpcji produktów leczniczych.

Reklama, o której mowa wyżej, obejmuje w szczególności:

- reklamę produktu leczniczego kierowaną do publicznej wiadomości,
- reklamę produktu leczniczego kierowaną do osób uprawnionych do wystawiania recept lub *osób prowadzących obrót produktami leczniczymi,*
- odwiedzanie osób uprawnionych do wystawiania recept lub *osób prowadzących obrót produktami leczniczymi przez przedstawicieli handlowych lub medycznych,*
- dostarczanie próbek produktów leczniczych,
- sponsorowanie spotkań promocyjnych dla osób upoważnionych do wystawiania recept lub *osób prowadzących obrót produktami leczniczymi,*
- sponsorowanie konferencji, zjazdów i kongresów naukowych dla osób upoważnionych do wystawiania recept lub osób prowadzących obrót produktami leczniczymi.

Natomiast **nie uważa się za reklamę** produktów leczniczych:

- informacji umieszczonych na opakowaniach,
- korespondencji związanej z materiałami informacyjnymi o charakterze niepromocyjnym,
- ogłoszeń o charakterze informacyjnym, nie kierowanych do publicznej wiadomości,
- *katalogów handlowych lub list cenowych, zawierających wyłącznie nazwę własną, nazwę powszechnie stosowaną, dawkę, postać i cenę produktu leczniczego, a w przypad-*

ku produktu leczniczego objętego refundacją – cenę urzędową detaliczną, pod warunkiem, że nie zawierają treści odnoszących się do właściwości produktów leczniczych, w tym wskazań terapeutycznych,

- informacji dotyczących zdrowia, nie odnoszących się nawet pośrednio do produktów leczniczych,
- udostępniania Charakterystyki Produktu Leczniczego.

Jednocześnie należy podkreślić, iż reklama produktu leczniczego nie może polegać na:

oferowaniu lub obiecywaniu korzyści w zamian za jego nabycie, a nadto reklama może zawierać tylko znak towarowy nie zawierający odniesień do wskazań leczniczych (art. 53).

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż do ustawy Prawo farmaceutyczne wprowadzony został **nowy przepis** (art. 94 a) wprost odnoszący się do **reklamy działalności aptek i punktów aptecznych**. Zgodnie z treścią art. 94 a ust. 1:

Zabroniona jest reklama działalności aptek i punktów aptecznych skierowana do publicznej wiadomości, która w sposób bezpośredni odnosi się do produktów leczniczych lub wyrobów medycznych umieszczonych na wykazach leków refundowanych, lub produktów leczniczych lub wyrobów medycznych o nazwie identycznej z nazwą produktów leczniczych lub wyrobów medycznych umieszczonych na tych wykazach.

Bezpośredni nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy w zakresie działalności reklamowej aptek i punktów aptecznych sprawuje właściwy wojewódzki inspektor farmaceutyczny. W razie stwierdzenia naruszenia przedmiotowych przepisów wojewódzki inspektor farmaceutyczny wydaje decyzje „o zaprzestaniu prowadzenia takiej działalności”, która opatrzona jest rygorem natychmiastowej wykonalności. Jednocześnie niewykonanie decyzji wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego może skutkować cofnięciem zezwolenia na prowadzenie apteki (art. 103 ust. 2 pkt 5). Niezależnie od powyższego rozszerzony został katalog czynów zagrożonych karą grzywny za naruszenie przepisów dotyczących „reklamy”, obejmujący między innymi:

niewykonanie niezwłocznie decyzji nakazujących:

- zaprzestania ukazywania się lub prowadzenia reklamy produktów leczniczych sprzecznie z obowiązującymi przepisami,
- usunięcia stwierdzonych naruszeń.

Powyższe uwagi mają charakter wstępnej oceny zmian przepisów Prawa farmaceutycznego dotyczących reklamy produktów leczniczych oraz aptek.

Jak wykazano wyżej, organem właściwym do sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów w zakresie działalności reklamowej aptek i punktów aptecznych jest wojewódzki inspektor farmaceutyczny. Samorząd aptekarski będzie na bieżąco monitorował stosowaną przez inspektorat wykładnię i zakres stosowania tych przepisów.

Szkolenia

Uwagi do zmiany rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25.06.2003 r. w sprawie ciągłych szkoleń farmaceutów zatrudnionych w aptekach i hurtowniach farmaceutycznych (Dz. U. nr 132, poz. 1238)

W dniu 20 kwietnia 2007 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22.03.2007 r. (Dz. U. nr 59, poz. 403), zmieniające rozporządzenie w sprawie ciągłych szkoleń farmaceutów zatrudnionych w aptekach i hurtowniach farmaceutycznych.

W zmieniającym rozporządzeniu nastąpiło uporządkowanie ramowych programów ciągłych szkoleń poprzez wymienienie ich zakresów (§ 2 ust. 1), a nadto rozszerzono formy ciągłego szkolenia poprzez dopisanie (§ 3 ust. 1 pkt 9-11):

- *sprawowanie opieki nad studentem odbywającym sześciomiesięczną praktykę (staż) w aptece,*
- *pełnienie funkcji kierownika specjalizacji,*
- *sprawowanie opieki nad osobami odbywającymi obowiązkowe przeszkolenie uzupełniające lub obowiązkowe praktyki wakacyjne w trakcie studiów.*

Za realizację powyższych zadań, mocą rozporządzenia przyznawana jest odpowiednia ilość „punktów edukacyjnych” (§ 3 ust. 2 pkt 9-11)

W związku z licznymi pytaniami dotyczącymi przyznawania punktów edukacyjnych związanych ze sprawowaniem opieki naukowej – edukacyjnej, o której mowa wyżej, informujemy, iż przedmiotowa opieka dotyczy jedynie studentów farmacji (lub mgr farm. w zakresie specjalizacji) i nie obejmuje form szkolenia techników farmacji.

Staż pracy w aptece

Stosownie do treści art. 88 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6.09.2001 r. Prawo farmaceutyczne (t. j. Dz. U. z 2004 r. nr 53, poz. 533 z późn. zm.) **staż pracy w aptece** stanowi jeden z wymogów formalnych koniecznych do spełnienia, aby ubiegać się o stanowisko kierownika apteki.

Ustawa określa co najmniej 5-letni staż pracy w aptece, lub 3-letni przy jednoczesnym posiadaniu specjalizacji z zakresu farmacji aptecznej.

Zawarte w cyt. ustawie określenie „staż pracy”, nie może być wprost przeniesione do stażu pracy w rozumieniu uprawnień i przywilejów wynikających z przepisów prawa pracy.

Staż pracy w odniesieniu do wymagań, jakie powinni spełniać kandydaci na stanowisko kierowników apteki, musi wprost odpowiadać okresowi zatrudnienia w aptece, przy uwzględnieniu nabytego z tytułu zatrudnienia doświadczenia zawodowego, praktyki i innych umiejętności niezbędnych do pełnienia funkcji kierownika apteki. Stąd też nie będzie można uznać do stażu pracy długotrwałego okresu niewykonywania obowiązków pracowniczych, takich m.in. jak: urlopy wychowawcze, macierzyńskie, bezpłatne, czy też długotrwałe zwolnienia lekarskie.

Za powyższą interpretacją przemawia fakt, iż ustawodawca uznał, że wymagany staż pracy to **co najmniej 5** lub 3 lata, a więc jest to minimalny okres zatrudnienia, jaki może dawać gwarancję nabycia właściwego doświadczenia zawodowego i praktyki niezbędnej do pełnienia wyjątkowo odpowiedzialnej funkcji, jaką jest kierownik apteki.

Ocena – czy staż pracy, jakim legitymuje się kandydat na stanowisko kierownika apteki, jest wystarczający do uznania, że nabył należytego doświadczenia oraz wiedzy fachowej, pozostaje do uznania samorządu aptekarskiego w toku prowadzonego postępowania w przedmiocie „rękojmi należytego prowadzenia apteki”.

APTEKI MAŁOPOLSKI

Historia apteki „Pod Gwiazdą” w Rabce Zdroju

Na początku XX wieku Rabka rozwijała się bardzo szybko, stając się z małego zakładu kąpielowego uzdrowiskiem o renomie sięgającej poza granice zaboru austriackiego. Nic więc dziwnego, że władze przychyliły się do prośby magistra Zygmunta Łukowskiego i zezwoliły 28 maja 1901 r. na otwarcie w Rabce apteki stałej. Warunkiem jej powstania miała być likwidacja istniejącej sezonowej apteki „Zdrojowej”. Do jej zamknięcia jednak nie doszło i działała ona nadal – w roku 1932 uzyskując statut apteki stałej. Zygmunt Ruprecht Tytus Łukowski urodził się 27 marca 1856 r. w Ślemieniu. Studia farmaceutyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim rozpoczął w roku 1881. Dwa lata później, 19 lipca 1883 roku, uzyskał tytuł magistra farmacji.

*Magister Władysław Miętus - zdjęcie z końca września 1915 r.
Zdjęcie ze zbiorów rodzinnych Miętusów i Ciszewskich.*

Od roku 1899 prowadził przy Towarzystwie Farmaceutycznym „Unitas” fundusz emerytalny. Swych kolegów-aptekarzy zachęcał do przekazywania wpłat na rzecz funduszu, pisząc: „Fundusz emerytalny Tow. farm. »Unitas« w Krakowie, którego głównym celem jest podawanie pomocnej ręki swym członkom w razie chwilowej lub zupełnej niemożności zarobkowania, nie posiada odpowiednich funduszków. – W tym celu w łonie Towarzystwa powstała chwalena myśl, drobnych, bo 10-centowych składek na książeczkę Kasy oszczędności. Drobne te datki pozostają własnością każdego wkładającego, i w razie żądanym bywają wypłacone. Polecam Szan. Kolegom myśl moją do łaskawej uwagi i poparcia, w nadziei, iż grosze te mogą dać początek szerszego, a tak w naszym zawodzie pożądanego działania”.

Magister Łukowski prowadził aptekę „Pod Gwiazdą” przez 10 lat, aż do swej śmierci. W numerze z 1 lutego 1911 roku „Czasopismo Galicyjskiego Towarzystwa Aptekarskiego” donosiło o śmierci Łukowskiego: „Śp. Zygmunt Łukowski, właściciel apteki w Rabce, zmarł tamże dnia 9. września 1910 r. Zmarły pracował,

Zdjęcie z 1902 roku przedstawia „jubileuszowe posiedzenie wydziału Towarzystwa Farmaceutycznego „Unitas” wraz z zarządem „Kasy Chorych” dla farmaceutów z okazji 10-lecia „Unitasu”. Magister Władysław Miętus stoi jako pierwszy od prawej. Zdjęcie pochodzi z numeru 6/1927 „Kroniki Farmaceutycznej”

przed otrzymaniem koncesji na aptekę w Rabce, przez przeszło dwadzieścia kilka lat w aptekach w Krakowie, gdzie zjednał sobie pamięć zasłużonego kolegi”.

Co ciekawe – „Księga zgonów” parafii w Rabce podaje inną datę śmierci magistra Łukowskiego: 5 września 1910, zaś datę pogrzebu wyznacza na 7 września. Jako przyczynę zgonu wpisano „zakażenie”.

Po śmierci założyciela, 5 stycznia 1911 r. rabczańską aptekę „Pod Gwiazdą” wdzierzał od spadkobierców Zygmunta Łukowskiego magister farmacji Władysław Miętus, zaś w roku 1912 nabył ją na własność. Od tego czasu nazwisko Miętus miało wpisać się na trwałe w dzieje Rabki.

Władysław Jan Miętus urodził się 1 czerwca 1869 roku. Był potomkiem sławnego sołtysiego rodu Miętusów z Podhala. W zbiorach rodziny Miętusów po dziś dzień znajdują się dokumenty adresowane do przodków m.in. przez Zygmunta III (z roku 1595), Władysława IV (z roku 1637), Jana III Sobieskiego (z roku 1676) i Stanisława Augusta. Dotyczą one np. nadania ziem oraz sołectw.

Przodek Władysława Miętusa, będący nauczycielem, po upadku powstania chochołowskiego musiał opuścić rodzinne strony i osiadł w Tuchowie.

Z dokumentu przyjęcia Władysława Miętusa do Gremium Aptekarskiego w Krakowie dowiadujemy się, że po trzyletniej praktyce w aptece, w roku 1890, na podstawie zdanego egzaminu tyrocynalnego, został przyjęty w poczet członków Gremium. W tym samym roku rozpoczął dwuletnie studia farmaceutyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Dyplom magistra farmacji uzyskał 19 lipca 1892 roku.

Władysław Miętus pracował przez długie lata w aptece Dionizego Matuli w Podgórz. W roku 1899 wchodził w skład Komitetu Zjazdowego II Zjazdu członków Towarzystwa Farmaceutycznego „Unitas”.

W roku 1906 został wybrany „rachmistrzem” (czyli skarbnikiem) przez XI Walne Zgromadzenie Galicyjskiego Towarzystwa Farmaceutycznego „Unitas” w Krako-

wie. Decyzję tę ponowili członkowie Towarzystwa także w czasie wyborów do władz Wydziału na rok 1908, 1909 i 1911.

18 marca 1912 roku Władysław Miętus otrzymał od c.k. Namiestnictwa we Lwowie koncesję osobistą na prowadzenie rabczańskiej apteki. Od tego momentu apteka ta pozostaje w posiadaniu rodziny Miętusów aż do dnia dzisiejszego. Dokument koncesyjny zajmuje dziś honorowe miejsce w izbie ekspedycyjnej apteki „Pod Gwiazdą”.

Władysław Miętus był właścicielem apteki „Pod Gwiazdą” aż do śmierci. Przez ostatnie dwa lata swego życia (tj. od 17 marca 1937 do 31 października 1938 roku) dzierżył aptekę Marii Migdał-Kwiatkowskiej, absolwentce studiów farmaceutycznych w Warszawie z roku 1928. Zmarł w Myślenicach 5 marca 1938 roku i tam jest pochowany.

Z dniem śmierci Władysława Miętusa apteka „Pod Gwiazdą” przeszła mocą spadku na własność jego bratanka – magistra farmacji Stanisława Miętusa.

W pośmiertnym wspomnieniu o Władysławie Miętusie, które ukazało się na łamach „Wiadomości Farmaceutycznych”, czytamy: „Dopiero teraz doszła do nas wiadomość o śmierci śp. Mgra Władysława Miętusa, właściciela apteki w Rabce, która nastąpiła 5 marca 1938 r. Śp. Wład. Miętus zostawił po sobie wdzięczną pamięć u kolegów, którzy brali udział w pierwszych pracach zawodowych na terenie Małopolski w latach 1890-1910. Przyjacieli mało już znanych, nieżyjących kolegów: Markiewicza, Śmieszka, Georgeona, Bankego i tych, którzy doczekali się Wolnej Polski, cieszą się zdrowiem w podeszłych latach, jak kol.: Muthsama, Zagórskiego,

Magister Stanisław Miętus. Zdjęcie ze zbiorów rodzinnych Miętusów i Ciszewskich.

Lindnera, Heroda i wielu innych, łącznie z nimi w serdecznej, koleżeńskiej atmosferze kładł podwaliny pod pierwszą organizację farmaceutów-pracowników »Unitas« w Krakowie. Sumienny i zapobiegliwy pierwszy skarbnik potrafił między innymi zebrać fundusze na wspaniałe opracowany »Komentarz do farmakopei austriackiej«, który wydany w dwóch tomach, dziś już jest wyczerpany. Po długoletniej pracy w aptece Matuli na Podgórzu w Krakowie, koło r. 1912 otrzymał koncesję na pierwszą aptekę w Rabce - wsi. Na tej placówce pracowite życie dokończył. Cześć pamięci zacnego Kolegi i prawego Aptekarza!”.

Wspomnienie to podpisane jest inicjałem „H.”, w którym możemy domyślać się Franciszka Heroda – wydawcy i redaktora „Wiadomości Farmaceutycznych”, luminarza polskiej farmacji w okresie dwudziestolecia międzywojennego.

Następca Władysława Miętusa, jego bratanek Stanisław Ignacy Miętus, to postać w Rabce nieomalże legendarna. Urodził się 1 listopada 1902 roku w Tuchowie, jako syn Bolesława. Po ukończeniu szkoły powszechnej i zdaniu 2 czerwca 1923 roku egzaminu dojrzałości w gimnazjum tarnowskim, Stanisław Miętus zapisał się na studia farmaceutyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. Dyplom magistra farmacji otrzymał 1 lipca 1926 r.

Pierwszym miejscem pracy Stanisława Miętusa (od 1 stycznia 1927 r.) była apteka spadkobierców Antoniego Folyńskiego w rodzinnym Tuchowie, pozostająca pod zarządem Wł. Folyńskiego. Od 1 lipca tego roku Miętus pracował w aptece Mariana Ryłki w Andrychowie. W tym czasie wstąpił do Związku Zawodowego Farmaceutów Pracowników w Rzeczypospolitej. Od 1 marca 1928 roku znalazł zatrudnienie w aptece Angiermana w Rzeszowie.

3 sierpnia 1929 r. wziął ślub z Marią Stec, z którą miał dwie córki, Barbarę i Marię oraz syna Stanisława. Żona magistra Miętusa była osobą wszechstronnie wykształconą, ukończyła m.in. kurs języka esperanto u prof. Odonu Bujwida. Od 1 września 1930 roku rozpoczął pracę w słynnej aptece „Pod Złotą Głową”, należącej wówczas do Krówczyńskiego i Norka, przy krakowskim Rynku.

Ciekawy ślad pobytu Stanisława Miętusa w Krakowie znaleźć można w „Kalendarzu Farmaceutycznym” z roku 1933. W dziale „Różne organizacje i instytucje farmaceutyczne” znajduje się wykaz zarządu i członków krakowskiego Oddziału Związku Zawodowego Farmaceutów Pracowników w Rzeczypospolitej. Stanisław Miętus wymieniony jest jako „bibliotekarz i gospodarz lokalu”.

Na podstawie uzyskanych „kwalifikacji”, Miętus objął 1 sierpnia 1934 roku zarząd rzeszowskiej apteki „Pod Matką Boską” przy placu Marszałka Piłsudskiego, należącej do spadkobierców Józefa Kołodziejskiego. W Rzeszowie zdobył sobie wielką popularność. Świadectwem tego są po dziś dzień listy pisane przez wdzięcznych pacjentów już w wiele lat po jego wyjeździe z Rzeszowa. W listach tych pobrzmiwa głęboka wdzięczność, pacjenci zachwalają mieszanki ziołowe i usilnie proszą o przesłanie choćby niewielkiej, kolejnej porcji. Wiadomo, że Stanisław Miętus wszystkie te prośby spełniał. Mało tego – większość specyfików rozsyłał za darmo!

24 sierpnia 1938 roku wojewoda krakowski wydał dla magistra Stanisława Miętusa „koncesję na samodzielne prowadzenie apteki publicznej w Rabce”, której zapasy i urządzenie otrzymał od spadkobierców po śp. Władysławie Miętusie.

Stanisław Miętus urządził rabczańską aptekę we wzorowy sposób. Sala ekspedycyjna przy ulicy Orkana 29 do dzisiejszych czasów zmieniła się w niewielkim stopniu: przeniesiono z niej jedynie recepturę. Magister Miętus założył także apteczne laboratorium analityczne. Na zapleczu apteki znajdował się również potężny piec destylacyjny, z którego korzystać mogli do różnych celów wszyscy mieszkańcy Rabki. Kierownik apteki wymagał jedynie dostarczenia opału.

Po wybuchu wojny magister Stanisław Miętus został zmobilizowany i wziął udział w kampanii wrześniowej. Początkowo pracował w szpitalu wojskowym w Przemyślu, a następnie w Brodach. Po krótkim okresie internowania powrócił do

Stanisław Miętus i Elfryda Trybowska pod sztandarem rabczańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego w czasie Młodzieżowego Zlotu Turystycznego. Zdjęcie ze zbiorów rodzinnych Miętusów i Ciszewskich.

Rabki pod koniec października 1939 roku. Przez cały okres wojny rabczańska apteka figuruje w niemieckich wykazach przedsiębiorstw jako „Apotheke Zum Stern”.

Godny zauważenia jest wkład Stanisława Miętusa w działalność ruchu oporu na terenie Rabki i w jej okolicach. Miętus, jako porucznik rezerwy, wstąpił do Związku Walki Zbrojnej i został zaprzysiężony na wiosnę 1940 roku przez majora Galicę. Otrzymał wymowny pseudonim „Zielarz”. Jak wspomina córka magistra Miętusa – pani Maria Miętus-Ciszewska, sam nosił dla partyzantów Armii Krajowej leki i materiały opatrunkowe.

Konspiracyjna działalność rabczańskiego aptekarza wzmogła się w sierpniu 1944 roku, po rozpoczęciu akcji „Burza”. Jak ustalili Aleksander Marczyński, leki i materiały opatrunkowe przekazywane były wówczas z apteki „Pod Gwiazdą” dla oddziałów ppor. Jana Stachury (ps. „Adam”) i ppor. Romana Medwicza (ps. „Morski”), które kwaterowały w masywie Lubonia. Aleksander Marczyński pisze również, że: „Niemał codziennie od lata 1942 r. przychodził do mgr. Miętusa ksiądz wikary Józef Hojół z wiadomościami uzyskanymi z nasłuchu radiowego. Ks. Hojół miał na plebanii ukryty aparat radiowy, dostarczony przez porucznika »Adama«”. Aleksander Marczyński informuje, że w aptece „Pod Gwiazdą” znajdował się punkt kontaktowy, do którego przekazywane były rezultaty tegoż nasłuchu radiowego.

Stanisław Miętus, od roku 1941 brał także udział w pracach lokalnych struktur Rady Głównej Opiekuńczej. Szczególnie pomagał uchodźcom z wcielonego do Rzeszy województwa poznańskiego. Aleksander Marczyński podaje, że: „W latach okupacji, kiedy istniały duże trudności z dostępem do leków, Miętus, będąc znawcą ziół, sporządzał mieszanki i napary z nich w celu leczenia osób wymagających dłuższej kuracji. (...) W miarę możliwości przekazywał do dyspozycji RGO leki oraz środki opatrunkowe. Ta pełna ofiarności akcja zjednała mu sympatię i szacunek”.

Z okresu II wojny światowej zachowała się w zbiorach rodzinnych Miętusów i Ciszewskich unikalna w skali ogólnopolskiej pełna korespondencja firm farmaceutycznych kierowana do rabczańskiej apteki, licząca sobie kilkaset listów. Świadczy ona o tym, że w okresie wojennym stosunki handlowe wcale nie zamarły. Do apteki „Pod Gwiazdą” przyjeżdżali nadal przedstawiciele firm farmaceutycznych, przesyłane były katalogi, realizowano zamówienia. Dominującą pozycję na rynku zyska-

ły sobie jednak firmy farmaceutyczne oraz hurtownie niemieckie lub będące pod niemieckim zarządem.

W okresie powojennym życie rabczańskiego aptekarza początkowo wróciło do normy. Znowu leczył ludzi swoimi niezawodnymi ziółkami, a do apteki „Pod Gwiazdą” przybywała ludność nie tylko z Rabki i najbliższej okolicy, ale też i z odległych wiosek gorceńskich i beskidzkich. Stanisław Miętus rozsyłał

Magister Stanisław Miętus z rabczańską młodzieżą w czasie transportu siana do paśników. Zdjęcie ze zbiorów rodzinnych Miętusów i Ciszewskich.

mieszanki ziołowe swojego pomysłu w różne miejsca, skąd tylko napływały prośby. W pracy w aptece pomagała mu żona, która w roku 1950, z tytułem asystenta farmacji, ukończyła kurs pomocników aptekarskich. Wszystko zmieniło się z dniem 8 stycznia 1951 roku, kiedy to aptekę „przejęto pod zarząd państwowy”. Od tego momentu magister Miętus został kierownikiem „Apteki społecznej nr 113”.

Mimo wielkiego ciosu, jakim była nacjonalizacja apteki, rozwinął szeroką działalność społeczną, która stawia go w rzędzie najaktywniejszych farmaceutów Małopolski. Jeszcze w roku 1945, na okres jednej kadencji, wybrano go na wiceprezesa Ochotniczej Straży Pożarnej w Rabce. Również w roku 1945 został członkiem zarządu rabczańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. W roku 1946 został mianowany przez wojewodę krakowskiego członkiem Komisji Zdrojowej w Rabce. W latach pięćdziesiątych Stanisław Miętus był m.in. radnym Miejskiej Rady Narodowej, członkiem Komisji Zdrowia MRN, członkiem Komisji Oświaty i Turystyki MRN, członkiem Komisji Budownictwa i Gospodarki Komunalnej MRN, przewodniczącym Komisji Opieki Społecznej MRN. Był długoletnim członkiem Zarządu Rabczańskiego Oddziału PTTK i przewodniczącym Komisji Rewizyjnej PTTK, założycielem i prezesem Koła Polskiego Związku Łowieckiego „Bór”, członkiem Komisji Historycznej Związku Podhalan w Rabce, prezesem rabczańskiego Oddziału Ligi Ochrony Przyrody, członkiem i skarbnikiem Wydziału Wykonawczego Komisji Uzdrowskiej, członkiem Zarządu Rabczańskiego Zespołu Pieśni i Tańca.

Przy rabczańskich szkołach założył kółka „Przyjaciół Zwierząt”. Dla należącej do nich młodzieży organizował wędrowki po górach, zalesianie nieużytków, oczyszczanie szlaków turystycznych pieszych i narciarskich z wiatrołomów oraz zbieranie paszy dla zwierząt, którą wraz z młodzieżą dostarczał w zimie do paśników.

Jednak na szczególną uwagę zasługuje działalność Stanisława Miętusa w Polskim Towarzystwie Turystycznym i Krajoznawczym. Miętus jeszcze przed wojną należał do rabczańskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Po wojnie był

współzałożycielem Oddziału PTTK. Chodzenie po górach było jego wielką pasją, na wycieczki wyruszał w każdą sobotę i niedzielę. Współorganizował także większość imprez i wyjazdów, jakie odbywały się z inicjatywy PTTK. W roku 1954 był współinicjatorem corocznego, wrześnieowego Młodzieżowego Zlotu Turystycznego. Stanisław Miętus był przodownikiem Górskiej Odznaki Turystycznej, zasłużył się na polu ochrony przyrody, budowy i odbudowy schronisk w Gorcach. W latach pięćdziesiątych, wszelkimi możliwymi sposobami zabiegał u władz lokalnych i państwowych o odbudowę schroniska na Starych Wierchach. Jego ponownego otwarcia sam niestety nie doczekał. Przez długie lata w środowisku rabczańskich działaczy PTTK i turystów szlak biegnący z Rabki przez Turbacz, Gorc, Szczawę, Krzysztoniów, Mogielicę, Jurków aż do Dobrej nazywany był „Miętusową Drogą”.

Był postacią niezwykłą, nie tylko zadziwiał rozmachem działania sprawując wymienione powyżej funkcje. Był też, zapewne jako jedyny polski aptekarz... różdżkarzem! Jego zdolności znane były nie tylko w Rabce, ale też w całej południowej Polsce. Często wyjeżdżał wskazywać źródła nawet na Kielecczyźnie. Na swoim koncie zapisał ponad 100 wyszukanych żył wodnych i wykopanych studzien.

W czasie pracy jako różdżkarz, nie popełnił nigdy pomyłki. Szczególnie wstawił się ustalając (po wielu nieudanych ekspertyzach uznanych specjalistów-naukowców) miejsce źródła na Luboniu Wielkim, dla schroniska położonego na szczycie tego górującego nad Rabką wzniesienia.

Stanisław Miętus w czasie poszukiwania źródła. Zdjęcie ze zbiorów rodzinnych Miętusów i Ciszewskich.

Stanisław Miętus zajmował się także badaniem zależności pomiędzy natężeniem promieniowania jonizującego w miejscu zamieszkania a zachorowalnością na raka. Twierdził, że jako różdżkarz jest w stanie wyczuwać najmniejsze różnice pomiędzy polem elektromagnetycznym miejsc napromieniowanych. Korespondował w tej sprawie z wybitnym znawcą procesów kancerogenezy – profesorem Julianem Aleksandrowiczem. Napisał również artykuł naukowy na ten temat, pt. „Różdżka na usługach ludzkości”, w którym szczegółowo omówił historię zastosowania różdżkarstwa w dziejach ludzkości, podając przykłady jego wykorzystania i przedstawił teorie tłumaczące to zjawisko. W związku ze swymi obserwacjami w zakresie wpływu promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka Miętus wskazywał też najodpowiedniejsze miejsca pod budowę domów mieszkalnych.

Dom magistra Stanisława Miętusa w Rabce, zarówno przed wojną jak i po jej zakończeniu, był miejscem, które gromadziło szereg znanych postaci. W czasie wypożyczenia w Rabce aptekarza odwiedził np. biskup krakowski, kardynał książę Adam Stefan Sapieha. Był on gościem zaprzyjaźnionego z rodziną Miętusów prałata Mateusza Zdebskiego i mieszkał na plebanii kościoła parafialnego.

Ksiądz Zdebski bywał stałym gościem Stanisława Miętusa, nic też dziwnego, że postanowił zabrać z sobą w odwiedziny kardynała Sapiehę. W czasie wizyty Sapieha zwierzył się aptekarzowi, że ma ciągle problemy z krtanią i uporczywą chrypkę. Miętus opracował dla Adama Sapiehy pigułki, które okazały się bardzo skuteczne. Były one później przez wiele lat nazywane w Rabce „pigułkami kardynalskimi”. Gośćmi państwa Miętusów byli też ksiądz biskup Jan Pietraszko, którego proces beatyfikacyjny toczy się obecnie, a także ówczesny ksiądz Karol Wojtyła, który prowadził w Rabce przez sześć kolejnych lat rekolekcje.

Stanisław Miętus zmarł w Krakowie 17 stycznia 1964 roku, w wieku 61 lat. Jego pogrzeb stał się wielką manifestacją szacunku i pamięci dla zasłużonego aptekarza ze strony społeczności Rabki i okolicy. Za aktywną działalność społeczną i wkład w ruch oporu odznaczono magistra Miętusa Medalem Zwycięstwa i Wolności, Odznaką Grunwaldzką i Honorową Złotą Odznaką PTTK oraz Brązowym Medalem „Za Działalność na Polu Gospodarki Łowieckiej”.

Bardzo ważne dla historii polskiej farmacji są informacje, jakie przekazali Maria i Andrzej Ciszewscy, dotyczące pobytu w Rabce w czasie II wojny światowej wybitnego historyka farmacji, wieloletniego i bardzo zasłużonego dyrektora krakowskiego Muzeum Historii Farmacji, profesora Wojciecha Roeske (1916-2001). Informacje o jego rabczańskim epizodzie są tym cenniejsze, że profesor nie wspominał o nim w swej autobiograficznej książce „Z farmacją polską przez życie”. Profesor przyjechał do Rabki po wybuchu wojny, jako student trzeciego roku studiów farmaceutycznych. Ze względu na hitlerowskie prześladowania nie mógł przebywać w swym rodzinnym mieście – Trzemesznie i dzięki przychylności Stanisława Miętusa znalazł zatrudnienie w aptece „Pod Gwiazdą”.

W Rabce przyszły profesor wziął także ślub. Wesele odbywało się w gościnnym domu właściciela apteki „Pod Gwiazdą”. Profesor Roeske pracował w rabczańskiej aptece przez 1,5 roku. Okres ten pozostał jednak głęboko w jego pamięci. Świadczą o tym mogły chociażby jego częste powojenne wizyty u Stanisława Miętusa oraz piękny i wzruszający list, jaki napisał do jego córki – Marii Miętus-Ciszewskiej.

List, datowany na 16 kwietnia 1996 roku, jest wspaniałym obrazem domu państwa Miętusów. Emerytowany profesor pisze w nim, że pobyt w Rabce to dla niego: „Wyjątkowo mile zapamiętany czas, przeżyty w zacnej rodzinie aptekarzy Miętusów (...). W czasie ponurej okupacji Dom Wasz był dla nas opromienionym azylem spokoju, życzliwości, wzajemnego szacunku, pogody ducha, łączącego sporą gromadkę 12 osób – od Babci począwszy, a na najmłodszym Stasiu skończywszy”.

A oto jak profesor Wojciech Roeske zapamiętał magistra Stanisława Miętusa oraz jego żonę – Marię: „Dyrygentem był Pan Domu, czasem raptusiński, ale w rzeczy samej

Wojciech Roeske (drugi od prawej) w oknie domu państwa Miętusów w Rabce. Zdjęcie ze zbiorów rodzinnych Miętusów i Ciszewskich.

z sercem miękkim jak przedni pszczeli wosk. Nie opuszczały Go swoiste, ciągle dowcipy (...), cenne rady dla pacjentów i wybrane ziółka »na wszystko« ... Lubił aptekę, bywał w niej!

A najlepiej się czuł na Starzych Wierchach! Ale na żonę mógł zawsze liczyć, a ja czułem się usatysfakcjonowany, że mi ufał, dlatego szanowaliśmy się szczerze nawzajem, jak farmak z farmakiem. Głową Domu był w zasadzie Ojciec Rodziny, ale »pierwsze skrzypce« dzierżyła Pani Domu. Ona nadawała

»ton« tej różnorodnej gromadce. Zjawiała się porządnie, zawsze w śnieżnobiałym fartuszk, jakby wprost spod pryzmicy, zawsze z pogodnym, opanowanym uśmiechem, rozładowywała »chmury« na firmamencie apteki i całego domu. Nic więc dziwnego, że my »przytuleni« (Wojtek i Zosia) czuliśmy się jak u siebie w domu, chociaż (albo – tym bardziej że) jeszcze własnego nie mieliśmy”.

Profesor Roeske podkreślił w liście, że: „To właśnie Wasi czcigodni Rodzice wprowadzili nas w świat tak przy ołtarzu ślubnym, jak i przy weselnym stole w pamiętnym dniu 22 sierpnia 1944 roku w Rabce. Stąd jesteśmy Im dożgonnie wdzięczni, nie zapominając o Nich w naszych modlitwach”.

W latach dziewięćdziesiątych apteka „Pod Gwiazdą” powróciła w ręce rodziny Miętusów – córki Stanisława Miętusa mgr farm. Marii Miętus-Ciszewskiej oraz jej męża mgra farm. Andrzeja Ciszewskiego. W zabytkowej izbie ekspedycyjnej apteki „Pod Gwiazdą” znalazły swe miejsce pamiątki z przeszłości – na ścianie wisi dokument nadania koncesji, na aptecznych regałach stoją przedwojenne posągi Eskulapa i Hygiei oraz popiersia króla Jagiełły, królowej Jadwigi i księcia Józefa Poniatowskiego. Całości dopełniają piękne, stare apteczne meble z ozdobnymi uchwytaami i etykietami na szufladach, a także oryginalna przedwojenna posadzka, która pomimo upływu kilkudziesięciu lat od jej położenia zachowała dawne, żywe kolory.

Piśmiennictwo u autora

Mgr farm. Maciej Bilek

Pragnę gorąco podziękować pani mgr farm. Marii Miętus-Ciszewskiej i panu mgr. farm. Andrzejowi Ciszewskiemu za pomoc i udostępnienie niezliczonej ilości materiałów historycznych, dotyczących historii prowadzonej przez nich apteki „Pod Gwiazdą” w Rabce.

Z DAWNEJ APTEKI

Baccae Lauri (Baccae s. Fructus Lauri) – owoc wawrzynu szlachetnego *Laurus nobilis* L. W postaci sproszkowanej był używany do przygotowania maści *Unguentum sulfuratum compositum*. W wyniku destylacji z parą wodną otrzymuje się olejek eteryczny, który stosowano do maści i balsamów kojących, a w sztuce kulinarnej do przyprawiania mięs i sosów.

Succus Daucis – sok z marchwi pospolitej (*Daucus carota*). Świeży sok z marchwi, zagęszczony, zalecano dawniej w niezycie dróg oddechowych (według XIX-wiecznego podręcznika do farmakologii).

Aurantii Cort. (Cortex Aurantii fructus) – skórka pomarańczowa, owocnia pomarańczy gorzkiej *Citrus aurantium* L. subsp. *amara* lub słodkiej pomarańczy *Citrus aurantium* L. subsp. *dulcis*. Stosowana jako surowiec aromatyczno-gorzki i flawonowy, poprawiający apetyt i trawienie, oraz jako środek aromatyzujący do mikstur i eliksirów.

Majolikowe naczynia apteczne ze zbiorów krakowskiego Muzeum Farmacji. Holandia XVII-XIX w.

Iwona Dymarczyk

Hurtownia Farmaceutyczna

Medicare

wyznacza nowe standardy współpracy

Partner Regionalny
Porozumienia Apteka Bliska Sercu

Koordinator programu Max Medicum
realizowanego w aptekach abs

www.medicare.pl

Medicare Sp. z o.o.
ul. Tyska 9
40-655 Katowice
NIP: 954-21-84-194

Siedziba:
ul. Białobrzaska 45
41-409 Mysłowice
tel.: 032 744 35 00/01
fax: 032 744 35 02

Oddział w Krakowie:
ul. J. Conrada 63
31-351 Kraków
tel.: 012 391 45 01/07
fax: 012 391 45 55

Bezpłatna infolinia:
Katowice: 0800 000 600
Kraków: 0800 000 666

 Medicare
MEDYCYNĄ I FARMACJĄ